Bahá'í International Community
United Nations Office

Route des Morillons 15, CH-1218 Grand-Saconnex / Geneva, Switzerland
Tel: +41 (0)22 798 5400 Fax: +41 (0)22 798 6577 Email: geneva@bic.org
www.bic.org/offices/united-nations

PRESS RELEASE
Bahá'í International Community
5 March 2024
For Immediate Release
For more information, contact:
- Simin Fahandej in Geneva at (office) +41 (22) 798-5400 or (mobile) +41 (78) 880-0759
- Padideh Sabeti in London at (mobile) +44 (774) 338-2905
- Farhad Sabetan in San Francisco at (office) +1 (847) 733-3460 or (mobile) +1 (925) 548-9818

بی‌سابقه و غیرانسانی: تخریب بیش از ۳۰ قبر جدید بهائیان در محل گور دسته‌جمعی خاوران

ژنو—۱۵ اسفند ۱۴۰۲ (۵ مارس ۲۰۲۴)— قبور جدید بیش از ۳۰ درگذشتهٔ بهائی در گورستان جمعی خاوران تهران، توسط مقامات حکومت ایران ویران و تخریب شده است. مسئولین نشانه‌های روی قبرها را برداشته و با لودر و بولدوزر قبور را صاف کرده‌اند تا حالت قبر نداشته باشد. این کار همچنین به نحوی انجام شده که به نظر برسد هیچ قبری در آن محل وجود نداشته است.

حکومت ایران بیش از دو سال است که از این محل برای دفن اجباری بهائیان استفاده کرده است– بدون اجازه دادن به حضور خانواده‌ها و یا رعایت آداب کفن و دفن بهائی. هتک حرمت قبور یک جنبهٔ دائمی از کارزار ۴۵ سالهٔ حکومت ایران برای سرکوب سیستماتیک بهائیان است که در پی سال‌ها آزار و اذیت در ارتباط با آرامستان‌ها صورت می‌گیرد.

اما تخریب این قبور تازه، گواه حمله‌ای بی‌سابقه و غیرانسانی به جامعهٔ بهائی در ایران است.

پیکر این بهائیان تنها در ماه‌های اخیر به خاک سپرده شده بودند، در حالی که در تخریب آرامستان‌های بهائیان در گذشته، مکان‌هایی هدف قرار می‌گرفتند که چندین دهه قدمت داشتند.

سیمین فهندژ، نمایندهٔ جامعهٔ بین‌المللی بهائی در سازمان ملل متحد در ژنو، گفت: «نوروز نزدیک است و در حالی که خانواده‌هایی که به تازگی عزیزان خود را از دست داده‌اند هنوز در غم درگذشت عزیز خود به سر می‌برند، مقامات حکومتی درد شدید و تازه‌ای را بر آن‌ها تحمیل می‌کنند که نهایت غیر انسانی بودن رفتار آن‌ها را ثابت می‌کند. آن‌ها قبور افرادی را که تنها در چند ماه گذشته، حتی همین چند هفته پیش به خاک سپرده شده‌اند، ویران کرده‌اند، افرادی که خاطرات‌شان هنوز در ذهن و قلب عزیزان‌شان زنده است. هیچ هنجار مذهبی یا فرهنگی در هیچ نقطه‌ای از جهان این نوع بی‌حرمتی بی‌رحمانه را نمی‌پذیرد. این پاکسازی فرهنگی از طریق تخریب قبور و آرامستان‌ها با هدف محو هویت بهائیان از اذهان مردم ایران است.»

پیش از انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷، جامعهٔ بهائی تهران صاحب ۸۰,۰۰۰ متر مربع زمین آرامستان در منطقهٔ خاوران تهران و یک و نیم میلیون متر مربع زمین آرامستان در کبیرآباد بود. هر دو ملک در دههٔ ۶۰ توسط حکومت تازه تأسیس جمهوری اسلامی مصادره و حداقل ۱۵,۰۰۰ قبر در آرامستان واقع در منطقهٔ خاوران تخریب شدند.

پس از آن زمین کوچک‌تری به مساحت ۱۷,۰۰۰ متر مربع، معروف به «گلستان جاوید» در مجاورت گور دسته‌جمعی خاوران که محل دفن هزاران زندانی سیاسی است که توسط حکومت در دههٔ ۶۰ اعدام شدند، در اختیار جامعهٔ بهائی قرارگرفت. اما اکنون بهائیان به این محل نیز دسترسی محدودی دارند. مأموران وزارت اطلاعات در سال ۱۴۰۰ این آرامستان را در دست گرفته و استفادهٔ بهائیان از آرامستانی که متعلق به خودشان است را بیش از پیش دشوار کرده‌اند.

در سال ۱۴۰۱ مأموران شروع به دفن اجباری متوفیان بهائی در قطعاتی باریک در بخشی از گورهای دسته‌جمعی خاوران کردند. بسیاری از بهائیان ایران، از این تلاش حکومت برای استفاده از پیکر عزیزان‌شان برای از بین بردن تاریخ محل گورهای دسته‌جمعی، که یادبود عزیزان بسیاری دیگر از ایرانیان را در خود دارد، به شدت مشوش و ناراحت بودند.

از زمان انقلاب اسلامی، بهائیان در سراسر ایران، از نقض مکرر حقوق کفن و دفن درگذشتگان خود رنج برده‌اند – بخشی از یک برنامهٔ سیستماتیک برای «مسدود کردن» «راه ترقی و توسعهٔ» جامعهٔ بهائی در همهٔ زمینه‌های زندگی. در طی دهه‌های گذشته نیز گزارش‌هایی از هتک حرمت آرامستان‌ها در شیراز، سنندج و بسیاری از نقاط دیگر منتشر شده است.

«در فرهنگ ایرانی، آرامستان‌ها و مکان‌های تدفین محترم هستند، زیرا نه تنها احترام به درگذشتگان و خانواده‌های آن‌ها را نشان می‌دهند، بلکه به عنوان مکان‌هایی که هویت و فرهنگ را تداعی می‌کنند، اهمیت دارند.» خانم فهندژ افزود: «حکومت ایران با این اقدام بی‌سابقه، بی‌عدالتی و بی‌رحمی خود را نسبت به داغ‌دیدگان و حتی درگذشتگان نشان داده، بدون توجه به آنچه مقدس و محترم است. ایرانیان از چالش‌های اقتصادی و اجتماعی زیادی رنج می‌برند که بر بهائیان نیز تأثیر مضاعف می‌گذارد. آن‌ها نه‌تنها نمی‌توانند عزیزان خود را با آرامش به خاک بسپارند، بلکه در ماه‌های اخیر هدف روش‌های جدید بی‌رحمانه و شدیدتر سرکوب نیز قرار گرفته‌اند. ده‌ها خانوادهٔ بهائی باید دلشکستگی دیدن ویرانی قبور عزیزان‌شان را توسط همان مقاماتی تحمل کنند که باید از شهروندان خود محافظت نمایند، نه اینکه آن‌ها را مجازات کنند. حکومت ایران باید پاکسازی فرهنگی جامعهٔ بهائی را بلافاصله متوقف کند، اقدامی که وجهه و اعتبار حکومت را در چشم جهانیان بیش از پیش تضعیف می‌کند.»